

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-910

9.12.2020

Tryg Forsikring NUF

Næringsliv

Unnlatt fornyelse av forsikring på lagerbygninger – særlige grunner – fal. § 3-5.

Sikrede overførte sine næringsforsikringer til selskapet 10.1.18, blant annet på et lokale hvor det ble lagret fyrverkeri. Året etter ble forsikringen fornyet fra 10.1.19 til 10.1.20. Sikrede kontaktet selskapet i februar 2019 etter å ha kommet over at selskapet hadde uttalt seg i media om at det ville ha totalforbud for oppskyting av fyrverkeri for private. I april svarte selskapet at det var klar over at det ble lagret fyrverkeri i lokalet, og at selskapet ville foreta en ny risikovurdering. Selskapet orienterte sikrede i brev 9.10.19 om at forsikringen på bl.a. fyrverkerilageret ikke ville bli fornyet ved hovedforfall, og at flere av de andre bygningene var lagt i feil risikogruppe. Sikrede avviste at selskapet hadde anledning til å unnlate fornyelse av forsikringen, og at det ikke kunne endre vilkårene på de andre forsikringene, jf. fal. §§ 3-3 og 3-5. Selskapet opprettholdt sitt standpunkt og anførte at oppsigelsen og endringene var gjort i tråd med lovens krav. Nemnda kom til at oppsigelsene var gyldige da det forelå særlige grunner som gjør det rimelig å avbryte forsikringsforholdet.

Saksfremstilling

Saken gjelder selskapets unnlattelse av å fornye forsikringen på varelager for fyrverkeri og endring av vilkår og premie på andre forsikrede objekter.

Sikrede flyttet sine forsikringer til selskapet, og forsikringsavtale ble tegnet fra 10.1.18.

Året etter ble forsikringen fornyet og gjaldt da fra 10.1.19 til 10.1.20.

Sikrede kontaktet selskapet 24.2.19 etter at selskapet hadde uttalt seg i media om at det vil ha et totalforbud for oppskyting av fyrverkeri for private.

I e-post fra 5.4.20 bekreftet selskapet at det var klar over at det ble lagret fyrverkeri i sikredes lokaler. Det opplyste også at det ville bli foretatt en ny risikovurdering fra selskapet, og at sikrede ville få beskjed om det ble noen endringer når denne var klar.

Før neste hovedforfall sendte selskapet et brev 9.10.19 med overskriften "Oppsigelse og delvis tilbud om ny forsikring (...)" hvor det bl.a. fremkom følgende:

Begrunnelse for oppsigelse

Følgende særlige forhold har stor betydning for vår risikovurdering og medfører at forsikringene sies opp, med tilbud om ny forsikring.

V.17

Den nåværende forsikringen for nevnte adresse sies opp fra og med 10.1.20.

Bygningen benyttes i dag som lager for fyrverkeri og oppsigelsen begrunnes med at det ifølge Tryg sine retningslinjer ikke tilbys forsikring for produksjonsvirksomheter innen sprengstoff, ammunisjon og fyrverkeri, herunder lagring av fyrverkeri. Ved lagring av fyrverkeri er det høy brann- og eksplosjonsfare. Ved slik type skade vil sluknings- og redningsarbeid være svært vanskelig og dermed resultere i stor skade.

Bygningen er i dagens avtale også forsikret under feil produkt, Huseierforsikring næringsbygg. Denne type forsikring benyttes for blant annet kontor-, butikk og næringsbygg. Lagerbygg, som for V.17, skal ifølge Trygs retningslinjer forsikres under Industriforsikring. Det er også registrert feil risikogruppe for bygningen, "Butikkhandel ikke nevnt annet sted". Korrekt risikogruppe ville vært "Engroshandel innen fyrverkeri". I dagens avtale er det ikke registrert varekode for eksplosiver/fyrverkeri. Korrekt risikogruppe og varekode for eksplosiver/fyrverkeri utgjør en vesentlig høyere risiko enn hva som er registrert i dagens avtale.

På denne bakgrunn finner Tryg det derfor nødvendig å si opp forsikringen dere har i dag fra og med 10.01.2019. Vi ønsker ikke å tilby ny forsikringsløsning for denne eiendommen ettersom Tryg ikke tilbyr forsikring for denne type virksomhet. Oppsigelsen anses som rimelig. Hovedsakelig begrunnes dette med at ingen av Trygs kunder får forsikring for denne type risiko, jf. Trygs tegningsretningslinjer.

For adressene Y.6 og L.35 ga selskapet en begrunnelse for hvorfor forsikringene ble sagt opp, og det tilbød korrekt forsikring for objektene med endrede vilkår og endret premie. Grunnen til dette var at objektene var forsikret under feil produkt og feil risikogruppe. For E.96 varslet selskapet om endring av premie og begrunnet dette med at objektet var registrert under feil risikogruppe.

Sikrede krever rett til fornyelse av forsikringene. Selskapet har bevisst solgt sikrede feil forsikringer som er billigere for at sikrede skulle bytte forsikringsselskap. Selskapet har akseptert at det er deres salgsagenters feil, hvor en overivrig selger solgte sikrede disse produktene og skrev for eksempel kontor der det var overnatting, vanlig lager der det var eksplosiver osv. Sikrede har brukt mye tid for å få en innrømmelse fra selskapet, og da den kom så sendte selskapet en oppsigelse av sikredes forsikringer vel vitende om at selskapet selv hadde gjort feil.

Sikrede er uten forsikringer på de aktuelle byggene fordi det er vanskelig å tegne ny etter at sikrede måtte forlate selskapet. Sikrede godtar ikke oppsigelsen fra selskapet og ser det slik at alle forsikringene det har hos selskapet fortsatt er gyldige.

Selskapet opprettholder sitt standpunkt og anfører at oppsigelsene og endring av premie er gjort i tråd med fal. §§ 3-5 og 3-3. Etter fal. § 3-5 kan selskapet unnlate å fornye en forsikring "når det foreligger særlige grunner som gjør det rimelig å avbryte forsikringsforholdet". Formuleringen "særlig" forutsetter at det må være et avvik fra den normale eller forutsatte gjennomføringen av forsikringsavtalen. Hvis risikoen er slik at den avviker vesentlig fra selskapets forutsetninger, synes det derfor å foreligge "særlig grunn".

Bygningen på adresse V.17 medfører en så stor risiko i forhold til brann/eksplosjon at forsikring ikke kan tegnes innenfor de tarifferingssystemer selskapet normalt anvender. Dette kan ifølge tidligere nemndspraksis utgjøre "særlig grunn". Det vises til FKN-2011-012 hvor nemnda også la til grunn at en oppsigelse basert på at forsvarlig premie vil ligge langt utenfor selskapets normale tariff, kan medføre at en oppsigelse er "rimelig". Ifølge selskapets tegningsretningslinjer tilbys ikke forsikring for produksjonsvirksomhet innen sprengstoff, ammunisjon og fyrverkeri, herunder lagring av fyrverkeri.

For Y.6 og L.35 ønsket selskapet å tilby korrekt forsikring med endrede vilkår og premie som tok hensyn til selskapets risikovurdering, og redegjorde for dette i oppsigelsen.

For E.96 anfører selskapet at endringen i premie ble varslet i tråd med fal. § 3-3. Bygningen var forsikret med feil opplysninger, som hadde betydning for selskapets risikovurdering og prisfastsettelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan si opp sikredes forsikring, jf. fal. § 3-5.

Det følger av fal. § 3-5 annet ledd at selskapet bare kan "unnlate å fornye en forsikring etter første ledd når det foreligger særlige grunner som gjør det rimelig å avbryte forsikringsforholdet".

Formuleringen "særlig" forutsetter at det må skje et avvik fra den normale eller forutsatte gjennomføringen av forsikringsavtalen. Formuleringen er imidlertid uspesifisert og kan derfor gjelde ethvert forhold av betydning for gjennomføringen av avtalen, herunder en endring i den aktuelle risikoen og selskapets vurdering av denne risikoen. Risikoen kan videre være knyttet til den objektive skaderisikoen og til sikredes subjektive forhold.

Selskapet har sagt opp sikredes avtaler med adresser V.17, Y.6 og L.35. Nemnda ser på oppsigelsen i forhold til hver adresse.

V.17

Selskapet unnlater å fornye avtalen for V.17 med følgende begrunnelse:

Bygningen benyttes i dag som lager for fyrverkeri og oppsigelsen begrunnes med at det ifølge Tryg sine retningslinjer ikke tilbyr forsikring for produksjonsvirksomheter innen sprengstoff, ammunisjon og fyrverkeri, herunder lagring av fyrverkeri. Ved lagring av fyrverkeri er det høy brann- og eksplosjonsfare. Ved slik type skade vil sluknings- og redningsarbeid være svært vanskelig og dermed resultere i stor skade. Bygningen er i dagens avtale også forsikret under feil produkt, Huseierforsikring næringsbygg. Denne type forsikring benyttes for blant annet kontor-, butikk og næringsbygg. Lagerbygg, som for V.17, skal ifølge Trygs retningslinjer forsikres under Industriforsikring. Det er også registrert feil risikogruppe for bygningen, "Butikkhandel ikke nevnt annet sted". Korrekt risikogruppe ville vært "Engroshandel innen fyrverkeri". I dagens avtale er det ikke registrert varekode for eksplosiver/fyrverkeri. Korrekt risikogruppe og varekode for eksplosiver/fyrverkeri utgjør en vesentlig høyere risiko enn hva som er registrert i dagens avtale.

Nemnda forstår oppsigelsen slik at forsikringen er feilregistrert mht. risikogruppe. En slik feil er i utgangspunktet selskapets risiko, men det betyr ikke at selskapet er bundet til en forsikring i samsvar med feilregistrering i all fremtid. Ut fra selskapets forklaring avviker risikoen for V.17 markert fra den risikoen bygget er registrert under. Selskapets vurdering av risikoen har derfor endret seg pga. ny informasjon. Nemnda mener dette innebærer at det foreligger en særlig grunn til oppsigelse.

Spørsmålet er så om oppsigelsen er rimelig. Selskapet har forklart at risikoen faller utenfor selskapets ordinære tarifferingssystemer for denne risikogruppen, og at selskapet ifølge sine retningslinjer ikke tilbyr forsikring for produksjonsvirksomhet innen sprengstoff, ammunisjon og fyrverkeri, herunder lagring av fyrverkeri. Dette er derfor et produkt selskapet normalt ikke tilbyr, og oppsigelsen må da regnes som rimelig. Selskapet kan ikke pålegges å videreføre en forsikring utenfor sine egne retningslinjer.

Y.6 og L.35

Forsikringene på disse eiendommen ble også sagt opp i selskapets brev av 9.10.19, men med tilbud om ny forsikring med endrede vilkår og premie. Begrunnelsen var at objektene var forsikret under feil produkt og risikogruppe. Nemnda mener dette må aksepteres. Selskapet er bundet av de forsikringsavtalene det inngår, men forsikringsperioden er kun ett år. Hvis det ved fornyelse viser seg at risikoen er feilvurdert, må dette regnes som en "særlig grunn". Sikrede har heller ikke noe rimelig krav på at en forsikring hvor premien i realiteten er for lav i forhold til risikoen skal videreføres etter at forsikringsperioden er over. Forsikringsperioden er ett år, og selskapet må ha anledning til å revurdere risikoen ved fornyelse av avtalen.

Fornyelse ved feil fra selskapet – sikredes ansvar for premien.

Nemnda forstår situasjonen slik at selskapet ved en feil forlenget sikredes avtale for ett år etter opphørstidspunktet på uendrede vilkår, og at forsikringen deretter gikk til opphør 7.7.20 pga. manglende premie. Selskapets videreføring av forsikringen er i samsvar med sikredes påstand om at oppsigelsene var ugyldig, og han har også akseptert videreføringen ved å betale premie de

første månedene. Dette betyr at sikrede er ansvarlig for premien frem til forsikringen opphørte 7.7.20. Nemnda tar ikke stilling til beløpets størrelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).